Ἔτος 17ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 4 ΙΟΥΛΙΟΥ 1904 — Ἀριθ. 800

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' κάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρ εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶ
Κ^α ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲ ἐπιστρέφονται. —Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν δίαιμον τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶν δεκτά.-Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶ εἰς τὰς Κυρίας γίνετα δεκτή

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσ γραμματοσημον 50 λεπτῶ πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ γυναῖκες καὶ ἡ μονομαχία Β'. — George Sand, ὡς συγγραφεὺς καὶ ὡς γυνή. —Αἱ γυναῖκες εἰς τὴν Κίναν (ὑπὸ δος Εἰρήνης Νικολαΐδου). — Ἡ γυναικεία ἐκπαίδευσις Γ'. Ἀπὸ τὴν μελέτην τοῦ κ. Βικέλα). —Ἀπὸ τὸ ταξείδι μου. -Αἱ γυναῖκες τῆς Ρώμης. — Συνταγαί. —Εἰδοποιήσεις— Ἐπιφυλλίς.

ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Β'.

Αἱ γυναῖκες ἀνέκαθεν καὶ πάντοτε ὑπῆρξαν πολέμιοι ἀμείλικτοι τῶν ἀνθρωποκτονιῶν. Ἐάν τις ἐξαιρέσῃ τὴν ἔκφυλον βεβαίως φυλὴν τῶν Ἀμαζόνων, ὡς καὶ τὰς ἀρχαίας Σπαρτιάτιδας, αἱ ὁποῖαι ὤφειλαν τὴν σκληρότητα τῶν αἰσθημάτων των εἰς τὴν ἐντελῶς στρατιωτικὴν ἀνατροφήντων, ὅλαι αἱ ἄλλαι γυναῖκες τοῦ κόσμου εἶναι φύσει καὶ ἐξ ἐνστίκτου φιλήσυχοι καὶ εἰρηνικαί.

Ἐὰν δέ που ἐξαιρετικῶς παρετηρήθησαν μεμονωμένα κρούσματα γυναικῶν ἀνθρωποκτόνων, αὐτὰ πρέπει νὰ ἀποδοθοῦν εἰς τὸ περιβάλλον,μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἔζησαν, ἀνετράφησαν καὶ ἐμορφώθησαν αἱ γυναῖκες αὐταὶ καὶ εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας θὰ διετέλουν καθ' ἣν στιγμὴν ἔχυσαν αἷμα.

Ἀπόγνωσις καὶ ἔξαψις φρενῶν, συνεπείᾳ τιμῆς προδοθείσης καὶ καταστροφῆς ὁλοκλήρου εὐτυχίας καὶ ζωῆς, ἄμυνα ἀτομικὴ ἢ καὶ προσώπων ἀγαπητῶν, σπανιώτερον κακῶς ἐννοουμένη γενναιότης καὶ ἀντίληψις τῶν καθηκόντων καὶ ἰδοὺ τὰ ἐλατήρια,εἰς τὰ ὁποῖα ὀφείλονται αἱ ἀργὰ που ἀπαντῶσαι ἀνθρωποκτόνοι γυναῖκες.

Καὶ αὐτὰς κατὰ τὸ πολύ, πρέπει νὰ τὰς ἀναζητήσῃ τις μᾶλλον εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις,μᾶλλον εἰς τὰς γυναῖκας τῶν χωρίων καὶ τῶν ἀγρῶν, τὰς ἀξέστους, τὰς ἀμορφώτους τὰς μὲ πρωτογενῆ ἐντελῶς ἔνστικτα, παρὰ εἰς τὰς ἀνεπτυγμένας γυναῖκας τῶν πόλεων.

Ἡ μόρφωσις ἡ ἀληθής, ἡ ὁποία πάντοτε διαθέτει τρυφερώτερα τὴν ψυχὴν καὶ ἀναπτύσσει τὸ αἴσθημα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς αὐτοθυσίας, σπανίως δίδει καιρὸν εἰς τὰ ἄγρια ἔνστικτα τῆς ἐκδικήσεως, τοῦ μίσους καὶ τοῦ φθόνου νὰ ἐπικρατήσουν καὶ κυριαρχήσουν ἐπὶ τῆς καρδίας καὶ τοῦ πνεύματος τῆς γυναικός.

Διὰ τοῦτο παρατηρεῖται τὸ ἄξιον ἰδιαιτέρας προσοχῆς φαινόμενον, ὅτι αἱ πραγματικῶς ἀνεπτυγμέναι γυναῖκες,αἱ πραγματικῶς μεγάλαι καὶ ἰσχυραὶ διάνοιαι, ἐνῷ εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς ζωῆς, ἠμποροῦν νὰ συναγωνισθοῦν μὲ τοὺς ἄνδρας καὶ νὰ τεθοῦν εἰς τὸ αὐτὸ μετ' ἐκείνων ἐπίπεδον, ἐὰν ὄχι καὶ εἰς ὑπέρτερον,ὅμως προκειμένου περὶ τοῦ κατ' εὐφημισμὸν λεγομένου ἡρωισμοῦ, τῆς τέχνης δηλ. τοῦ φονεύειν, ὑστεροῦν πάντοτε καὶ κατὰ κανόνα.

Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ὄχι μόνον ἀρνητικαὶ δυνάμεις ἔμειναν αἱ γυναῖκες ἐφ' ὅσον ἡ ἀνθρωπότης προοδεύει, ἀλλὰ καὶ παντοῦ ἡνώθησαν εἰς σωματεῖα καὶ συνδέσμους καὶ εἰργάσθησαν ἀποτελεσματικῶς πρὸς καταπολέμησιν καὶ εἰς τοὺς ἄνδρας ἀκόμη τῶν ἀνθρωποκτόνων ἐνστίκτων καὶ τῶν ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν, αἱ ὁποῖαι ἐνισχύουν καὶ νομιμοποιοῦν αὐτά.

Ἐὰν ὑπάρχῃ σήμερον ὑπο μελέτην ἡ ἰδέα τῆς καταργήσεως τοῦ πολέμου, ἐὰν πρὸ ἐτῶν, ἡ πρωτοβουλία ἐντὸς μονάρχου ἀπεράντου κράτους, συνεκλήθη συνέδριον εἰρήνης, ἐὰν οἱ μεγάλοι τοῦ κόσμου σοφοὶ ἔγραψαν ὅπως τώρα τόσα συγγράμματα, δι' ὧν ἐχαρακτήρισαν τὸν πόλεμον ὡς ἐπισήμως ἀνεγνωρισμένον καὶ νομιμοποιημένον κακούργημα,

ἡ πρώτη ἰδέα, εἰς ἣν ὀφείλεται ἡ ἐπανάστασις αὕτη τῶν ἰδεῶν ὀφείλεται εἰς μίαν γυναῖκα.

Ἡ βαρονὶς VonSottner εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη ἐξανέστη κατὰ τοῦ καθεστῶτος τῶν νομιμοποιημένων ἀνθρωποκτονιῶν, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἡ Ἀγγλὶς Anna Kingsford πρὸ πεντηκονταετίας ἵδρυε τὴν πρώτην ἑταιρίαν τῶν ζωοφίλων, ἥτις ὡς κυρίαν ἀρχήν της εἶχε τὴν κατάργησιν τῆς ζωοκτονίας. Ὅταν οἱ ἄνθρωποι μάθουν νὰ σέβωνται τὴν ζωὴν τῶν ἀκάκων ζώων, ἔλεγεν ἡ μεγαλοφυὴς γυνή, θὰ μάθουν νὰ σέβωνται καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἔθετεν αὐτὴ συστηματικῶς πλέον τὰς ἀρχὰς τῆς φυτοφαγίας, ὡς τὸ μόνον μέσον τῆς ἀληθοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἐξημερώσεως. Τὸ αἷμα τῶν ζώων πρέπει νὰ παύσῃ νὰ ποτίζῃ τὴν γῆν, ἔλεγεν ἄλλη λεγεὼν Ἀμερικανίδων γυναικῶν, ἐὰν θέλωμεν νὰ καταργηθοῦν ὅλα τὰ ἄγρια ἔθιμα τῶν ἀνθρωποκτονιῶν. Εἰς τὰς ἰδέας αὐτὰς ὀφείλεται ὅλη ἡ ἀναστάτωσις τῶν περὶ πολέμου ἰδεῶν, ἡ συντελεσθεῖσα κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας, εἰς αὐτὰς αἱ φιλειρηνικαὶ ἑταιρίαι, τῶν ὁποίων μία καὶ μόνη ἡ ἐν Παρισίοις ἀριθμεῖ πεντῆντα χιλιάδας γυναῖκας· εἰς αὐτὰς τὸ ὡραῖον βιβλίον τοῦ Τολστόη περὶ Εἰρήνης καὶ Πολέμου, εἰς αὐτὰς τέλος τὸ Διεθνὲς Συνέδριον τῆς Χάγης, εἰς τὸ ὁποῖον κληθεῖσα ἐπισήμως ἡ γηραιὰ τῶν ἰδεῶν αὐτῶν πρωταγωνίστρια ἔλαβε μόνη μέρος μεταξὺ τόσων ἀντιπροσώπων ἀνδρῶν.

Ἡμεῖς αἱ Ἑλληνίδες ὄχι μόνον ἐμείναμεν ἔξω ὅλης αὐτῆς τῆς κινήσεως, ἀλλὰ αἱ πλεῖσται ἐξ ἡμῶν αἱ ἐνενῆντα ἐννέα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ἀγνοοῦμεν καὶ τὴν ὕπαρξιν κἂν τοῦ ἀγῶνος τούτου, εἰς τὸν ὁποῖον μὲ τόσον θάρρος προέβησαν αἱ ἀπανταχοῦ ὁμόφυλοί μας.

Ἴσως διότι ὁ εἷς καὶ μόνος πόλεμος, ὁ ὁποῖος ἔγινεν ἀπὸ ὀγδοηκοντατετίας, ὀλίγων ἐξ ἡμῶν τὰς καρδίας ἐτραυμάτισεν. Ἴσως διότι δὲν ὑπάρχουν παρ' ἡμῖν στατιστικαὶ ἀκριβῶς τῶν ἀνθρωποκτονιῶν, αἱ ὁποῖαι διὰ διαφόρους αἰτίας δεκατίζουν τὸν μικρὸν ἄλλως πληθυσμόν μας. Ἴσως διότι αἱ περὶ ἀλληλεγγύης κοινωνικῆς ἰδέαι δὲν ἐπρόλαβαν ἀκόμη νὰ ριζοβολήσουν εἰς τὰ μόλις ἀπὸ μακροῦ ὕπνου ἀδρανείας ἀφυπνιζόμενα πνεύματά μας.

Ἀλλὰ σήμερον εἰς τοὺς ἀλληλοσκοτωμοὺς τῶν ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ προστίθενται καὶ οἱ ἀλληλοσκοτωμοὶ τῶν ἐπιφανῶν καὶ ἐξεχόντων μελῶν τῆς κοινωνίας μας. Σήμερον διὰ μίαν στιγμιαίαν ἀνοησίαν καὶ παραφορὰν διατρέχουν κίνδυνον θανάτου οἱ σύζυγοι καὶ οἱ πατέρες καὶ οἱ ἀδελφοί μας. Σήμερον ἐν ἔθιμον μωρὸν ἀνθρωποκτονίας ἀπειλεῖ τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν εὐτυχίαν μας, ὡς ἀπειλεῖ τὴν καταστροφὴν ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι τέλος κἄτι ἠμποροῦν νὰ συνεισφέρουν εἰς τὸν τόπον. Ὁ κίνδυνος, τὸ κακὸν, μᾶς θίγει ἀπὸ πολὺ κοντά, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ μᾶς ἀφήσῃ ἀδιαφόρους.

Ὅ, τι λοιπὸν ἔκαμαν γυναῖκες ἄλλων λαῶν δι' ἰδέας εὐρυτέρας καὶ γενικωτέρας, ἂς κάμωμεν ἡμεῖς τοὐλάχιστον πρὸς προάσπισιν τῶν ἰδικῶν μας. Ἂς ἐξεγερθῶμεν, ἂς ἑνωθῶμεν, ἂς καταρτίσωμεν ἓν σωματεῖον ἀνθρωποφίλων, τὸ ὁποῖον νὰ ἐργασθῇ πρὸς κατάργησιν καὶ τοῦ μωροῦ ἐθίμου τῶν μονομαχιῶν, ὡς καὶ πρὸς παρεμπόδισιν ὅλων τῶν ἄλλων καθημερινῶν ἀνθρωποκτονιῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὡς ἐλατήριον τὸ δῆθεν *φιλότιμον* τοῦ Ἕλληνος, πράγματι ὅμως τὴν ἀσυνειδησίαν τῶν κακῶν, τὰ ὁποῖα συνεπάγεται ἡ ἀνθρωποκτόνος πρᾶξίς των.

Ἀφοῦ οἱ νόμοι ἐπὶ τῶν τόσον ζωτικῶν αὐτῶν ζητημάτων ἢ ἀδρανοῦν ἢ μένουν ἐντελῶς ἀνίσχυροι, ἀφοῦ ἡ ἐκκλησία οὐδὲν πράττει, ἂς ἐργασθῶμεν τοὐλάχιστον ἡμεῖς αἱ γυναῖκες. Κάθε μία ἐξ ἡμῶν ἠμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κέντρον εἰρήνης καὶ ἐξημερώσεως, καὶ κάθε μία ἐξ ἡμῶν ἂς ἀκολουθεῖ τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν ἰδικῶν της καὶ πέραν τῶν στενῶνορίων τοῦοἴκου. Ψυχραιμοτέρα, ἀπαθεστέρα, ἂς ὑποδεικνύει τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ δίκαιον καὶ διὰ παντὸς μέσου ἂς ἐμποδίζῃ τὸ κακόν. Αἱ γυναῖκες εἰμποροῦν νὰ προλαμβάνουν κάθε μονομαχίαν, προτάσσουσαι ἐν ἀνάγκῃ τὸ ἴδιον στῆθος μεταξὺ τῶν σφαιρῶν τῶν μαχομένων.

Ἐὰν εἰς τὴν ἀτυχῆ μονομαχίαν, ἥτις ἐβύθισεν εἰς πένθος δύο οἰκογενείας ἐπενέβαινε μία γυνή, τὸ κακὸν θὰ ἐπρολαμβάνετο. Ἀρκεταὶ ἄλλως τε διατυπώσεις καὶ δημοσιεύσεις προηγοῦνται τῶν τρομερῶν αὐτῶν πραγμάτων, ὥστε νὰ εἰδοποιοῦνται ἐγκαίρως αἱ ἐνδιαφερόμεναι.

Ἀλλὰ καὶ ὅλαι μαζὶ εἰς ἕνα μεγάλον σύνδεσμον μητέρων καὶ συζύγων καὶ ἀδελφῶν ἠμπορούσαμεν νὰ ἐκτείνωμεν τὸν κύκλον τῶν εἰρηνικῶν ἐνεργειῶν μας ἐκεῖ ὅπου γυναῖκες αἱμόφυρτοι καὶ ἀνίκανοι νὰ ἐπηρεάσουν ἀφίνουν τὴν ζωὴν τῶν ἰδικῶν των ἀνυπεράσπιστον. Ὅπου αἱ γυναῖκες μὲ τὰ ὅπλα τῆς ἀγάπης, τῆς πειθοῦς καὶ τῆς δικαιοσύνης ἐπεμβαίνουν, τὸ κακὸν νικᾶται καὶ φυγαδεύεται. Πολὺ περισσότερον ὅταν τὸ κακὸν αὐτὸ εἶναι ὁ ἀπαίσιος καὶ παρὰ φύσιν θάνατος, ἀπὸ τὰς μαύρας πύλας τοῦ ὁποίου οὐδεὶς σώζεται, οὐδεὶς ἐπιστρέφει πλέον.

Η GEORGE SAND
ΩΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ ΚΑΙ ΩΣ ΓΥΝΗ

Β'.

Ἡ οἰκογένεια Duplessis ὡς καλοὶ ἐπαρχιῶται ἐπεσκέπτοντο τὸ Παρίσι συχνά. Ἡ μικρὰ θετὴ κόρη των τοὺς ἠκολούθει, μένουσα μὲν πλησίον τῆς μητρός της, ἀλλὰ συνοδεύουσα τοὺς φίλους της εἰς τὰ διάφορα κέντρα καὶ θεατρα. Εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς περιπάτους των συνήντησαν εἰς τὸ καφφενεῖον Τορτόνι τὸν υἱὸν τοῦ συνταγματάρχου Dudevant παλαιοῦ οἰκογενειακοῦ των φίλου. Ὁ Cazimir Dudevant ἦτο νέος εὔθυμος, ζωηρὸς μὲ παράστημα στρατιωτικόν. Ἐκάθησεν εἰς τὸ τραπέζι των καὶ κύψας πρὸς τὴν κ. Duplessis τὴν ἠρώτησε, ποία ἦτο ἡ νέα, τὴν ὁποίαν ἔβλεπε διὰ πρώτην φοράν. Ἀλλ' εἶναι ἡ κόρη μου, ἀπήντησε γελῶσα ὡς καλὴ ἐπαρχιῶτις.

Ὥστε εἶναι ἡ γυναῖκα μου, ἀνεφώνησεν ὁ Cazimir, ἀφοῦ μοῦ ἔχετε ὑποσχεθῆ τὴν πρωτότοκόν σας. Αἱ ἀστειότητες αὐταὶ ἐπροκάλουν τὸν γέλωτα ὅλων καὶ ἐσυνεχίσθησαν ἀργότερα εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ὅπου ὁ νέος, μεταβαίνων εἰς τὸ ἐκεῖ πλησίον κτῆμά των, ἔσπευσε νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς Duplessis. Εἰς τὸν δρόμον, εἰς τὰ νεανικὰ παιγνίδια τῆς ἐξοχῆς ἡ κ. Duplessis ἔλεγε πάντοτε πρὸς τὴν Aurore

πρόφθασε λοιπὸν τὸν ἄνδρα σου. «Καὶ ἐκεῖνος τόσον ἐλάμβανεν ὑπὸ τὴν προστασίαν του τὴν γυναῖκά του, ὡς τὴν ἔλεγε, ὥστε ἐπὶ τέλους εὑρέθη εἰς τὰ ἀληθινὰ ἐρωτευμένος εἰς σημεῖον, ὥστε νὰ γίνῃ καὶ ὁ πραγματικὸς σύζυγος.

Ἡ George Sand διηγουμένη τὰ κατὰ τὸν γάμον της ἰσχυρίζεται ὅτι δὲν ὑπῆρξε μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ συζύγου της ἔρως, ἀλλ' ἁπλῶς συμφωνία χαρακτήρων καὶ κοινωνικῆς θέσεως. Δυστυχῶς εὑρέθη ἐν σημειωματάριον, τὸ ὁποῖον ἀργότερα, ὅταν ἔγινεν ἔνδοξος, ἐμελετήθη, ἐσχολιάσθη καὶ ἐσυζητήθη ἀπὸ τοὺς ἱστορικοὺς καὶ τοὺς ὁμιλητὰς τοὺς ἀσχοληθέντας μὲ τὴν ζωήν της.

Ἰδοὺ τί λέγει τὸ σημειωματάριον ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2 Ἰουνίου 1822, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ μητέρα της δίδει τὴν συγκατάθεσίν της εἰς τὸν γάμον της. Κυριακὴ τῆς Ἁγίας Τριάδος... Εὐτυχία ἀνέλπιστος. Πολλαὶ ἡμέραι χαρᾶς ! ... 18 Ἰουνίου ! (Παρίσι). Μεγάλη λύπη ! Δυσαρέσκειαι ! ... Θρίαμβος ! ... Εὐτυχία ...

Ἀπὸ τὰς ὀλίγας αὐτὰς λέξεις γίνεται γνωστὸν ὅτι ἡ μητέρα της ἐναντιώθη ἀρχικῶς εἰς τὸν γάμον καὶ ὅτι ἡ κόρη ἠσθάνθη τὰς συνήθεις συγκινήσεις, ἃς αἰσθάνεται κάθε μνηστή. Ὁ γάμος της ἔγινε τὸν 7βριον τοῦ 1822 καὶ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη δὲν φαίνεται τοὐλάχιστον ὅτι ἦτο δυστυχής. Δὲν παρῆλθεν ἔτος καὶ ἦτο ἤδη μητέρα ἀσχοληθεῖσα μετὰ σπανίας δεξιότητος εἰς τὰ μωρουδιάτικα τοῦ μικροῦ της Μαυρικίου, τὸν ὁποῖον ἀπέκτησεν εἰς τὸ Παρίσι, εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Φλωρεντίας, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ νέοι σύζυγοι εἶχαν πρὸ ὀλίγου ἐγκατασταθῆ μετὰ τοῦ διδασκάλου καὶ παιδικοῦ φίλου της Deschartes.

Ἡ διαμονὴ εἰς τὸ Παρίσι παρετάθη μέχρι τοῦ προσεχοῦς φθινοπώρου, ὁπότε ἐπιστρέφουν καὶ πάλιν ὅλοι μαζὶ εἰς Nohant. Ἰδοὺ πῶς ἡ George Sand περιγράφει τὴν ψυχικήν της κατάστασιν μετὰ τὴν εἰς Nohant ἐγκατάστασίν της : «Ἐπέρασα τὸ ἑπόμενον φθινόπωρον καὶ τὸν χειμῶνα εἰς Nohant, ὅλη ἀπησχολημένη μὲ τὸν Μαυρίκιον. Τὴν ἀνοιξιν τοῦ 1824 κατελήφθην ἀπὸ μίαν μεγάλην ἀνίαν, τῆς ὁποίας ἀγνοῶ τὴν αἰτίαν. Ὅλα καὶ τίποτε ἐπροκάλεσαν τὴν ἀνίαν μου αὐτήν.

Η ἔπαυλίς μας ἦτο ἐπεσκευασμένη, τὸ σπίτι διωρθωμένον, παρηλλαγμένον. Ὑπῆρχε μεγαλητέρα τάξις, περισσοτέρα καθαριότης, οἱ ὑπηρέται ἔκλεπταν ὀλιγώτερον, αἱ δενδροστοιχίαι ἦσαν εὐθύτεραι καὶ τὸν χειμῶνα ἄναπταν τὸ τζάκι μὲ τὰ γεροντικὰ καὶ νεκρὰ πλέον δένδρα. Εἶχαν σκοτώσει τοὺς γηρασμένους καὶ λιποσάρκους σκύλλους τῆς αὐλῆς, εἶχαν πωλήσει τὰ ξεδοντιασμένα ἀπὸ τὴν ἡλικίαν ἄλογα καὶ ἀνανεώσει, εἰς μίαν λέξιν, ὅ, τι παλαιὸν καὶ γεροντικὸν ὑπῆρχε μέσα ἐκεῖ. Ὅλα αὐτὰ ἦσαν πολὺ καλά, ὅλα αὐτὰ εἶχαν ἀπασχολήσει καὶ εὐχαριστήσει τὸν ἄνδρα μου· ἤμουν σύμφωνος μαζύ του καὶ λογικῶς ἐξεταζομένων τῶν πραγμάτων. δὲν εἶχα βέβαια κἀμμίαν ἀφορμὴν παραπόνου. Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα ἔχει ἐνίοτε τὰς ἰδιοτροπίας του. Ὅταν ὅλα αὐτὰ ἐπετελέσθησαν, ὅταν δὲν ἔβλεπα πλέον τὸν γέρω Panor νὰ ἐξαπλώνεται ἐμπρὸς εἰς τὸ τζάκι καὶ νὰ βάζῃ τὰ λασπωμένα πόδια του ἐμπρὸς εἰς τὸ τζάκι, ὅταν μοῦ εἶπαν, ὅτι τὸ μαθημένο πλέον παγόνι, τὸ ὁποῖον ἔτρωγε συνήθως μέσα εἰς τὴν παλάμην τῆς μάμμης μου, δὲν θὰ ἔτρωγε πλέον τῆς φράουλες τοῦ κήπου, ὅταν δὲν ἠμποροῦσα νὰ ἀνεύρω πλέον τῆς σκοτεινὲς καὶ ἄγριες γωνίες τοῦ κήπου, εἰς τὰς ὁποίας εἶχα παίξει παιδὶ καὶ εἶχα ρεμβάσει κόρη, ὅταν τέλος τὸ νέον αὐτὸ σπῖτι μοῦ ὡμιλοῦσε δι' ἓν μέλλον, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἔμενε τίποτε ἀπὸ τὰς χαράς μου καὶ τὰς λύπας τοῦ παρελθόντος, εὑρέθην αἴφνης στενοχωρημένη. Καὶ χωρὶς νὰ συλλογισθῶ, χωρὶς νὰ ἔχω συνείδησιν κανενὸς κακοῦ, ἔμεινα ὡς συντετριμμένη ἀπὸ μίαν φοβερὰν ἀηδίαν τῆς ζωῆς.

Καὶ ἕνα πρωΐ, ἐνῷ ἐπρογευματίζαμεν, χωρὶς καμμίαν ἀφορμὴν λύπης, κατελήφθην ἔξαφνα ἀπὸ λυγμούς. Ὁ ἄνδρας μου ἔμεινεν ἔκπληκτος.»

Δὲν ἦτο βέβαια αὐτὴ ἡ τελευταία ἔκπληξις, ἡ ὁποία ἐπερίμενε τὸν ἄνδρα της, ἄνθρωπον ὄχι κακόν, κοινοῦ νοός, ὁ ὁποῖος εἶχε τὸ ἐλάττωμα νὰ ὑπανδρευθῇ μὲ μίαν γυναῖκα ὑπερόχου πνεύματος. Ὅπωσδήποτε τὰ πρῶτα κρούσματα καταφανοῦς πλέον ἀσυμφωνίας ἐσημειώθησαν μὲ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ συζύγου εἰς τὴν μέθην καὶ εἰς τὰς χυδαιοτέρας ἡδονάς. Ἡ ἀνία καὶ ἡ ἀηδία τῆς Seorge Sand ἐπιτείνονται τόσον, ὥστε ἡ ζωὴ μεταξὺ τῶν δύο των εἶναι πλέον ἢ κουραστική. Τοῦτο τοὺς κάμνει νὰ ὑπάγουν νὰ μείνουν ὀλίγον καιρὸν πλησίον τῶν φίλων των Duplessis. Ἡ Aurore ἐπανευροῦσα τὰς παιδικάς της φίλας ἔγινε καὶ πάλιν ἡ ζωηρὰ καὶ εὔθυμος τῶν ἀγρῶν παίκτρια.

Ἡ ζωηρότης αὐτὴ δυσηρέστει τὸν ἄνδρα της, ὅστις δὲν ἐδυσκολεύετο νὰ ἀποκαλῇ τὴν σύζυγόν του ἠλιθίαν. Μίαν ἡμέραν, ὅπου ἡ εὐθυμία της εἶχε φθάσει εἰς τὸ σημεῖον, ὥστε νὰ διασκεδάζῃ ρίπτουσα ἄμμον εἰς τὰ μάτια τοῦ ἀνδρός της, οὗτος ὠργίσθη καὶ παρεφέρθη μέχρι τοῦ σημείου τοῦ νὰ τὴν μπατσίσῃ . . . Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ὅπως λέγει ἡ ἰδία, πᾶς ὑπολειπόμενος μεταξὺ των δεσμὸς ἐθρακύσθη. Τίποτε δὲν ἠδυνήθη νὰ τοὺς συμφιλιώσῃ πλέον. Οὔτε ἡ μετάβασις καὶ διαμονὴ μηνῶν τινῶν εἰς τὸ Παρίσι, οὔτε ἡ προσωρινὴ ἀπομάκρυνσις τῆς συζύγου εἰς τὸ μονα στήριον τῶν Ἀγγλίδων, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐκπαιδευθῆ. Ἡ ἰδέα ἑνὸς μακρυνοῦ ταξειδίου τοὺς ἔκαμε νὰ πιστεύσουν ὅτι ἐβελτίωνε τὰς σχέσεις των καὶ ἀνεχώρησαν διὰ τὰ Πυρηναῖα μὲ τὸν μικρὸν Μαυρίκιον δύο ἐτῶν.

Τὸ ταξεῖδι αὐτὸ συμειόνει ἐποχὴν εἰς τὴν ζωὴν τῆς George Sand, ἡ ὁποία διὰ πρώτην φορὰν ἠσθάνθη ἕνα μεγάλον καὶ ὡραῖον αἴσθημα. Ἐκεῖ ἐγνωρίσθη μὲ ἕνα νέον καὶ διάσημον δικηγόρον τοῦ Bordeaux, τὸν Aurelien de Sege, ὁ ὁποῖος ἠγάπησε τὴν νέαν γυναῖκα μὲ ἔρωτα μεγάλον καὶ πλατωνικόν, χάρις εἰς τὸν ὁποῖον ἠμπόρεσε νὰ συνεχίσῃ αὕτη ἐπὶ ἑπτὰ ἀκόμη ἔτη τὴν φρικώδη πλέον καταστᾶσαν μετὰ τοῦ ἀνδρός της συμβίωσιν. Τὰ ἑπτὰ αὐτὰ ἔτη ἔζησεν εἰς Nohant μονωμένη πάντοτε μετὰ τοῦ μικροῦ υἱοῦ της Μαυρικίου διὰ νὰ ἀποφεύγῃ τὰς σκηνὰς τῆς μέθης, εἰς ἣν παρεδίδετο ὁ ἄνδρας της μετὰ τοῦ ὁμογαλάκτου ἀδελφοῦ της Ἱπολύτου Σατερόν.

Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι ὁ ἰδανικὸς αὐτὸς ἔρως ἤρκεσεν εἰς τὴν αἰσθηματικὴν ἱκανοποίησιν τῆς μεγάλης αὐτῆς καρ-

διᾶς. Μὲ τὸν καιρὸν ὅμως τυραννουμένη ἀπὸ τὸν μέθυσον ἄνδρα της ἐπαναστατεῖ ὁ χαρακτήρ της τραχύνεται καὶ ὁ ἔρως τοῦ κ. Sège ὁ ὁποῖος εἶνε μέχρι σχολαστικότητος ἄνθρωπος τῶν τύπων καὶ τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν, ἀρχίζει νὰ τὴν κουράζῃ. Ὅτσ δὲ κατὰ τὸ 1820 οὗτος τὴν ἐπισκέπτεται εἰς Nohant ἐπέρχεται ἡ τελικὴ μεταξύ των ρῆξις. Ἡ George Sand κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν εἶχεν ἀποκτήσει τὴν μικρὰν Solange.

Χήρα ἤδη τοῦ πλατωνικοῦ αὐτοῦ συζύγου της ἡGeorge Sand δὲν ὑποφέρει πλέον τὸν πραγματικὸν ἄνδρα της. Τὸ διαζύγιον ἐπηκολούθησε τὴν πρὸ πολλοῦ μεταξὺ τῶν δύο συζύγων ἐπελθοῦσαν ρῆξιν.

Ὅταν χωρὶς ἀντίστασιν καὶ δυσκολίας ἀπέκτησα τὸν χωρισμὸν λέγει, ἐδοκίμασα νὰ ἐξακολουθήσω τὴν πρώτην μου ζωὴν, τὴν ὁποίαν τίποτε δὲν μετέβαλλεν ἐξωτερικῶς, ἀλλ' ἦτο ἀδύνατον. Τὸ μικρόν μου δωμάτιον δὲν μὲ ἐχωροῦσε πλέον.

Ἀπὸ τοῦ 1830 ἀποφασίζει νὰ κατοικῇ ἓξ μῆνας εἰς τὸ Παρίσι καὶ ἄλλους ἓξ εἰς Nohant. Ὁ κ. Dudevant ἀναλαμβάνει νὰ τῆς δίδῃ ἀνὰ διακόσια πεντηντα φρ. τὸν μῆνα. Καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἀναχωρεῖ μόνη τὴν 4ην 9)βρίου τοῦ 1831 ἀπὸ τὸ Nohant. Ἐδῶ τελειώνει ἡ ζωή της ὡς ἁπλῆς ἀστῆς τῆς κ. Dudevàut.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ

Βεβαίως πολὺ ἀπέχωμεν ἀπὸ τοῦ νὰ γνωρίζωμεν κατὰ βάθος τοὺς Κινέζους, ἀκόμη καὶ εἰς τὰς παραλίους πόλεις ὅπου οἱ Εὐρωπαῖοι διαγωνίζονται μὲ τοὺς ἐντοπίους. Οἱ κάτοικοι τοῦ Οὐρανίου Κράτους δὲν ἐπιτρέπουν νὰ γνωρίσωμεν καλῶς τὸν ἰδιωτικόν των βίον. Γνωρίζομεν ὅμως ὅσον ἀφορᾷ τὸ γυναικεῖσν φῦλον, ὅτι ἡ θέσις του δὲν εἶνε πολὺ ἀξιοζήλευτος. Ὁ σύζυγος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δέρνῃ τὴν σύζυγόν του, νὰ τὴν πωλῇ, νὰ τὴν ἀρίνῃ ν' ἀποθνήσκῃ ἀπὸ τὴν πεῖναν ἢ νὰ τὴν ἐνοικιάζῃ δι' ἓν χρονικὸν διάστημα, εἰς ἕνα τρίτον.

Ἡ πολυγαμία εἶναι ἀπηγορευμένη ἀπὸ τὸν νόμον, ἀλλ' αἱ μὴ νόμιμοι σύζυγοι ἐπιτρέπονται.

Εἰς τὰς κάτω τάξεις δὲν δυσκολεύονται διόλου νὰ ἀπαλλάττονται ἀπὸ τὰ νεογέννητα κορίτσια ὁ νόμος ἂν καὶ ἔχῃ αὐστηρῶς ἀπαγορεύσει τὴν ἐγκληματικὴν αὐτὴν πρᾶξιν· καὶ ὁ αὐτοκράτωρ, ὁ ἀρχηγὸς τῆς μεγάλης οἰκογενείας ἔχει ἱδρύσει ἄσυλα διὰ νὰ περιθάλπονται τὰ κοριτάκια. τὰ ὁποῖα ἐγκαταλείπουν οἱ γονεῖς των. Ἡ γέννησις τῶν ἀγοριῶν χαιρετᾶται πάντοτε μὲ χαράν.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τὰ πωλοῦν καὶ γενικῶς ἐκεῖνα ποῦ ἔχουν αὐτὴν τὴν τύχην γίνονται ἢ ὑπηρέται εἰς τ' ἀνάκτορα τῶν μανταρίνων, τάξις σοφῶν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν μόνην ἀριστοκρατίαν τοῦ τόπου, ἢ γίνονται ὑπάλληλοι εἰς πλουσίους ἐμπόρους. Ἐλέχθη ὅτι οἱ Κινέζοι ἔπνιγαν τὰ παιδιά των· ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχουν νεκροταφεῖα εἰς τὸν τόπον, ὁ πατὴρ πτωχῆς οἰκογενείας, ὁ ὁποῖος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξοδεύσῃ δι' ἕνα μνημεῖον, τυλίζει τὸ μικρὸ πτῶμα μὲ ἕνα κομμάτι πανὶ καὶ τὸ πετᾷ μέσα εἰς τὸ νερό.

Ὁ γάμος εἰς τὴν Κίναν δὲν ἔχει κανένα θρησκευτικὸν χαρακτῆρα, ἡ τελετὴ τῶν ἀρραβώνων συνίσταται μόνον εἰς τοῦτο: ὅτι οἱ δύο νέοι πίνουν ἀπὸ ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ ἀγγεῖον καὶ κυττάζουν τὸ πρόσωπον διὰ νὰ ἴδουν ποία θὰ εἶνε ἡ καταλληλοτέρα ἡμέρα διὰ τὴν τελετὴν τοῦ γάμου. Γάμος μεταξὺ Κινέζου καὶ ξένης ἢ τἀνάπαλιν εἶνε αὐστηρῶς ἀπηγορευμένος ἀπὸ τὸν νόμον· καὶ τοῦτο ἐξηγεῖ κατὰ μέγα μέρος τὴν διατήρησιν τοῦ ἀρχικοῦ τύπου, εἰς λαόν, ὁ ὁποῖος ἀνέρχεται τριακόσια ἑκατομμύρια ψυχάς.

Ἡ οἰκογένεια εἶνε ὁ περιωρισμένος κύκλος ὅπου συγκεντροῦται ἡ προσοχὴ τῶν μελῶν της· πᾶν ὅτι γίνεται ἐκτὸς αὐτῆς ἐνδιαφέρει ὀλίγον ἢ διόλου τὸν Κινέζον. Τὰ παιδιὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μορφόνονται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον μὲ ἐπιμέλειαν, τὸ σπουδαῖον εἶνε νὰ γνωρίζουν νὰ ὁμιλοῦν καὶ νὰ γράφουν τὴν φοβερὰν γλῶσσαν τῶν λογίων, ἡ ὁποία περιέχει περισσότερα ἀπὸ ἑκατὸν χιλιάδας γραφικὰ σημεῖα· μόνον διὰ νὰ τὰ μάθῃ τις ἐκ στήθους χρειάζεται ὁλόκληρος ἡ ἀνθρωπίνη ζωή. Ἀλλ' ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν γυναῖκα τῆς Κίνας.

Ἅμα ὑπανδρευθῇ χάνει πᾶσαν ἐλευθερίαν, δὲν ἔχει πλέον παρὰ νὰ ὑπακούῃ πάντοτε. Δὲν δύναται νὰ φάγῃ οὔτε μὲ τὸν σύζυγον, οὔτε μὲ τοὺς υἱούς της εἰς τὸ αὐτὸ τραπέζι, πρέπει νὰ τοὺς ὑπηρετῇ ἐν σιωπῇ καὶ ν' ἀρκεσθῇ μὲ ὅτι ἐκεῖνοι ἀφήσουν.

Ἐὰν ὑπάρχουν μὴ νόμιμοι γυναῖκες εἰς τὴν οἰκίαν εἶνε κυρία εἰς αὐτὰς καὶ πρᾶγμα παράξενον, τὰ τέκνα τῶν γυναικῶν αὐτῶν πρέπει ν' ἀναγνωρίζουν διὰ μητέρα τὴν νόμιμον σύζυγον. Ὅταν ἀποθάνῃ ὁ πατὴρ, ὁ πρωτότοκος υἱὸς γίνεται ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας.

Ἡ Κινέζα ζῇ αὐστηρῶς περιωρισμένη. Μόνον εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ ὑπάγῃ νὰ ἴδῃ τοὺς γονεῖς της ἢ τοὺς φίλους της καὶ τότε ἀκόμη δὲν ἐξέρχεται παρὰ μὲ φορεῖον καὶ συνοδευομένη ἀπὸ ἕνα ὑπηρέτην.

Ἡ Κινέζα εἶνε, συνήθως, ὀν μικρόσωμον καὶ ἀσθενικὸν κίτρινη, μὲ τὰ μάτια μαυροστεφανομένα, τὰ μῆλα προεξέχοντα, μὲ τὰ μαλλιὰ ἴσια καὶ χοντρά, τὰ ὁποῖα αἱ νεάνιδες, ἀφίνουν ξέπλεκα, ἐνῷ αἱ ὕπανδροι τὰ κάνουν κότσο, τὸν ὁποῖον καρφώνουν μὲ δύο μεγάλες καρφίτσες σταυρωτά. Τὸ ἔνδυμά των εἶνε ἕνα μακρὺ φόρεμα μεταξωτὸ ἢ βαμβακερό, τοῦ ὁποίου τὸ σχῆμα δὲν ἀκολουθεῖ κανένα συρμόν, τοῦ ὁποίου τὸ χρῶμα εἶνε κατὰ προτίμησιν κόκκινον ἢ τριανταφυλλί· μόνον ἡ αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ φορῇ κίτρινα ἐνδύματα· τὸ λευκὸν εἶνε εἰς τοὺς Κινέζους τὸ πένθιμον χρῶμα. Ἐλησμονήσαμεν ν' ἀναφέρωμεν λεπτομέρειαν, ἄλλως γνωστήν, διὰ τὰς Κινέζας, τὴν ἀδυναμίαν νὰ ἔχουν πόδια ὅσον τὸ δυνατὸν μικρά. Ἡ συνήθεια αὐτὴ ἔχει τὴν ἀρχήν της εἰς πολὺ παλαιοὺς χρόνους. Λέγεται ὅτι ἄλλοτε, μιὰ πριγκήπισσα τοῦ τόπου εἶχε τόσον μικρὰ πόδια, ὥστε ἐθαυμάζετο ἀπὸ ὅλους· ὅλαι αἱ ἄλλαι ζηλότυποι δι' αὐτὸ ἤρχισαν νὰ μικραίνουν τὰ ὑποδήματά των, καὶ ἀπὸ τὴν στιγμὴν

ἐκείνην, αἱ μητέρες ἤρχισαν συστηματικῶς, νὰ καταβάλλουν κάθε προσπάθειαν διὰ νὰ μὴν μεγαλώνουν τὸ πόδια τῶν κοριτσιῶν των.

Ἀπὸ τὴν ἡλικίαν τῶν δέκα πέντε μηνῶν ἀρχίζουν νὰ κάμνουν ἐπιδέσμους εἰς τὰ πόδια τῶν παιδιῶν των διὰ νὰ τὰ ἐμποδίζουν νὰ αὐξήσουν καὶ κατορθώνουν τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα. Ὑπάρχουν Κινέζαι, τῶν ὁποίων τὰ παιδιὰ εἶναι τόσον μικρὰ, ὥστε ἀπορεῖ κανεὶς πῶς δύνανται νὰ κινοῦνται καὶ μάλιστα νὰ χορεύουν.

Αἱ πλούσιαι γυναῖκες, εἶνε περιτριγυρισμέναι ἀπὸ διάφορα κομψοτεχνήματα ἀπὸ πορσελάνα, φίλδισι καὶ χρυσάφι, τὰ ὁποῖα εἶναι σχεδὸν πάντοτε ἔργα ἀξιοθαύμαστα καὶ τὰ ὁποῖα μαρτυροῦν τὸ καλλιτεχνικὸν γοῦστο τῶν Κινέζων καὶ τὴν μεγάλην ἐπιτηδειότητά των.

Εἰς τὰς κάτω τάξεις, ἡ νεᾶνις εἶνε εἰς τὸν οἶκον ἡ σταχτοποῦτα καὶ ὅταν μεγαλώσῃ τὴν ἀφίνουν νὰ ἐνεργῇ ὅπως τῆς ἀρέσει· δὲν εἶναι σπάνιον ἐὰν ἀργήσουν οἱ γονεῖς νὰ τὴν ὑπανδρεύσουν νὰ δραπετεύσῃ μὲ κανένα νέον ἄλλης ἐθνικότητος.

Εἴπομεν ὅτι εἰς τὴν Κίναν τὸ ἄσπρο χρῶμα καὶ ὄχι τὸ μαῦρο, ὅπως εἰς τὴν δύσιν, εἶνε πένθιμον, οὕτω καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα εἶνε ἐντελῶς ἀντίθετα. Εἰς τὸ τραπέζι π. χ. ἡ τιμιὰ θέσις δὲν εἶνε εἰς τὰ δεξιὰ ἀλλὰ εἰς τὰ ἀριστερά, διότι εἶνε τὸ μέρος τῆς καρδιᾶς. Ἐπίσης διὰ νὰ εἴπουν ναί κάμνουν τὸ σχῆμα ὅπου μεταχειριζόμεθα ἡμεῖς ὡς ἀρνητικὸν καὶ τἀνάπαλιν. Αἱ κατοικίαι τοῦ λαοῦ εἶνε ὅπως παντοῦ πολὺ ἁπλαῖ, ἀπ' ἐναντίας αἱ κατοικίαι τῶν πλουσίων εἶνε χαριέσταται. Ἡ μεγαλειτέρα πολυτέλεια αὐτῶν εἶνε οἱ κῆποι, μὲ τὰς σκιερὰς δενδροστοιχίας των, τὰς δεξαμενὰς τὰς γεμάτας μὲ ψάρια κόκκινα, μὲ τὰ πτηνοτροφεῖα των. Ἀμέσως μετὰ τὸν κῆπον ἔρχεται ἡ μεγάλη αἴθουσα ὑποδοχῆς, ἡ ὁποία χωρίζεται ἀπὸ τὴν καθ' αὐτὸ οἰκίαν ἀπὸ μίαν σειρὰ κάγκελα. Ἡ τελευταία αὕτη περιέχει τὸ ὑπνοδωμάτιον τοῦ κυρίου, τὴν τραπεζαρίαν καὶ ἐνίοτε τὸ λουτρόν· τὰ ἄλλα δωμάτια εὑρίσκονται εἰς τὸ ἄνω πάτωμα καὶ εἶνε ἁπλούστερα. Κάτω ὑπάρχει καὶ ἡ μεγάλη αἴθουσα τῶν προγόνων ὅπου ὑπάρχουν οἱ τάφοι των καὶ ὅπου μέσα εἰς πολύτιμα ἀγγεῖα καίονται ἀρώματα πρὸς τιμήν των.

Εἰρήνη Νικολαΐδου

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΑΓΩΓΗ

(Ἀπὸ τὴν περὶ Γυναικείας Ἀγωγῆς μελέτην τοῦ κ Βικέλα).

(Συνέχεια)

Ἰδοὺ τὸ πρόγραμμα τῆς κατωτάτης παιδεύσεως.

Θρησκευτικά. Διηγήσεις ἐκ τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Νέας Διαθήκης. Μικρὰ κατήχησις· ψαλμοὶ κατ' ἐκλογήν. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. — *Σουηδική γλῶσσα,* ἀνάγνωσις καὶ γραφή· σύνθεσις ἐπὶ τῶν ἀναγνωσθέντων καὶ περιγραφαὶ σύντομοι· ὀρθογραφία καὶ ὀλίγη γραμματική.— *Ἀριθμητική.* Αἱ τέσσαρες πράξεις, κλάσματα καὶ προβλήματα εὔκολα. *Γεωμετρία* Στοιχειώδης. — *Γεωγραφία.* Γνώσεις γενικαὶ τῆς φυσικῆς γεωγραφίας, λεπτομερέστεραι τῆς Σουηδίας καὶ συνοπτικαὶ τῶν κυριωτέρων πολιτισμένων κρατῶν. — *Ἱστορία.* Ἐπεισόδια κατ' ἐκλογὴν τῆς Σουηδικῆς ἱστορίας. — *Φυσικαὶ Ἐπιστῆμαι.* Ἀνθρωπολογία· τὸ σῶμα αἱ κυριώτεραι λειτουργίαι του, ἡ ὑγιεινή του, μαθήματα περὶ φυσικῶν φαινομένων, τὰ οὐράνια σώματα κ.τ.λ.

Εἰς ταῦτα προστίθενται: *Στοιχειώδης ἰχνογραφία, ῳδική, γυμναστικὴ ἀνόργανος καὶ κηπουρική*·—προσέτι δὲ χειροτεχνία(σλόϊδ) διὰ τὰ ἄρρενα καὶ τὰ θήλεα, διὰ δὲ τὰ κοράσια ἡ οἰκιακὴ οἰκονομία.

Τὰ αὐτὰ περίπου καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ περίπου σύστημα διδάσκονται καὶ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Δανίας, ὅπου ἐθαύμασα ὅσον καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Σουηδίαν τὰς συντελεσθείσας προόδους εἰς τὰς δημοσίας σχολὰς καὶ ἰδίως τῆς γυναικείας παιδεύσεως.

Ἐκθέτων τὰς ἐκεῖθεν ἀποκομισθείσας ἐντυπώσεις μου, δὲν προτίθεμαι ποσῶς νὰ διαγράψω πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων εἰσακτέων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ παρθεναγωγεῖα· Συναισθάνομαι τὴν πρὸς τοῦτο ἀναρμοδιότητά μου. Ἐὰν ἐκ τῶν ἀμεθόδως διατυπουμένων ἀντιλήψεών μου δοθῇ ἀφορμὴ σκέψεων εἰς τοὺς διευθύνοντας τὰ ἐντὸς τοῦ Κράτους καὶ πέραν τῶν συνόρων του Ἑλληνικὰ παρθεναγωγεῖα, ἐὰν μέθοδός τις ἢ διδασκαλία ἐξ ὅσων ἀνέφερα, κριθῇ ἀξία μιμήσεως ἢ ἐφαρμογῆς, θὰ λογισθῶ εὐτυχὴς ὅτι συνετέλεσα ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον, εἰς τὴν ἀνακίνησιν τοῦ ζητήματος τῆς γυναικείας παιδεύσεως. Ἀλλως, ὡς πρὸς τὴν μέσην γυναικείαν ἐκπαίδευσιν δυνάμεθα νὰ καυχηθῶμεν ὅτι ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ἡ Ἑλλὰς πολὺ πρότερον τῆς Γαλλίας καὶ ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν. Ἡ Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρεία ἀπὸ τοῦ 1837 ἀνήγειρε τὸ Ἀρσάκειον, ὅπου τρεῖς ἤδη γενεαὶ Ἑλληνίδων ἐξεπαιδεύθησαν. Αὐτὸ καὶ τὸ Ζάππειον τὸ ἀπὸ τοῦ 1875 λειτουργοῦν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ τὰ τόσα παρθεναγωγεῖα ἐντὸς καὶ πέραν τῶν συνόρων τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου μαρτυροῦν τὸν ζῆλον τοῦ ἔθνους ἡμῶν ὑπὲρ τῆς μέσης γυναικείας παιδεύσεως. Ἀλλὰ οἱ διευθύνοντες καὶ αἱ διευθύνουσαι αὐτὰ πρέπει νὰ ἐπαναπαύωνται εἰς τὴν ἤδη ἀποκτηθεῖσαν πρόοδον;

Μὴ λησμονῶμεν τὴν παραβολὴν τῆς ροδακινέας καὶ τὰς παρουσιαζομένας δυσχερείας κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον τῆς καλλιεργείας της. Τὸ στάδιον τῶν βελτιώσεων καὶ τῶν μεταρρυθμίσεων μένει πάντοτε ἀνοικτόν.

Ἀλλ' ἡ βάσις τῆς γυναικείας παιδεύσεως εἶναι τὰ δημοτικὰ σχολεῖα. Εἰς αὐτὰ καὶ μόνα ἡ μεγίστη μερὶς τῶν Ἑλληνίδων διδάσκεται τὰς στοιχειώδεις γνώσεις, μὲ τὰς ὁποίας θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ στάδιον τοῦ πρακτικοῦ βίου. Αὐτὰ πρὸ πάντων ἀνάγκη, νὰ βελτιώσωμεν καὶ νὰ πολλαπλασιάσωμεν ἀνάγκη καθόσον ἀριθμητικῶς μένομεν εἰσέτι ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο δυσαναλόγως ὀπίσω.

ΑΙ ΕΡΗΜΟΙ
ΤΗΣ ΠΕΤΡΕΑΣ ΑΡΑΒΙΑΣ

Ἂς φαντασθῇ τις χώραν ἄνευ πρασινάδας καὶ ἄνευ ὕδατος, ἕνα ἥλιον φλογερόν, ἕνα οὐρανὸν πάντοτε λευκόν, πεδιάδας ἀμμώδεις, ὄρη ἔτι ἀγνότερα ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ ὀφθαλμὸς ἐξαπλοῦται, καὶ τὸ βλέμμα χάνεται, μὴ δυνάμενον ν' ἀναπαυθῇ ἐφ' οὐδενὸς ζῶντος ἀντικειμένου. Γῆ νεκρὰ καὶ οὕτως εἰπεῖν ξεγυμνωθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀνέμων, μὴ παρουσιάζουσα εἰ μὴ ὀστᾶ, χάλυκας διεσπαρμένους, βράχους ὀρθίους ἢ ἀνεστραμμένους· μία ἔρημος ἐντελῶς ἀποκεκαλυμμένη ἔνθα ὁ ὁδοιπόρος δὲν ἀνέπνευσε ποτὲ ὑπὸ τὴν σκιάν, ἔνθα τίποτε δὲν τὸν συνοδεύει, τίποτε δὲν τοῦ ὑπενθυμίζει τὴν ζῶσαν φύσιν· ἀπόλυτος μοναξία, χιλιάκις ψυχρωδεστέρα ἀπὸ τὴν τῶν δασῶν· διότι τὰ δένδρα εἶνε σύντροφοι διὰ τὸν ἄνθρωπον, ὅστις εὑρίσκεται μόνος, πλέον ἐρημωμένος, πλέον στερημένος, πλέον πλανημένος ἐντὸς τῶν ἀχανῶν καὶ ἄνευ ὁρίων τούτων χωρῶν· βλέπει τὸ κενὸν πανταχόθεν ὡς τὸν τάφον αὐτοῦ. Τὸ φῶς τῆς ἡμέρας μελαγχολικώτερον τῆς σκιᾶς τῆς νυκτός, δὲν ἀναφαίνεται παρὰ μόνον, ἵνα φωτίσῃ τὴν γυμνότητα καὶ τὴν ἀδυναμίαν του καὶ ἵνα παρουσιάσῃ εἰς αὐτὸν τὴν φρίκην τῆς τοποθεσίας. Ἀπομακρύνει ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ τὰ σύνορα τοῦ χάους, ἐκτείνει πέριξ αὐτοῦ τὴν ἄβυσσον τοῦ ἀπείρου, τὸ ὁποῖον τὸν χωρίζει ἀπὸ τῆς κατῳκημένης γῆς· ἄπειρον τὸ ὁποῖον ματαίως θὰ ἐπεχείρῃ νὰ διατρέξῃ, διότι ἡ πεῖνα, ἡ δίψα, καὶ ἡ καυστικὴ θερμότης ἐπισπεύδουσι πάσας τὰς στιγμὰς, αἵτινες ὑπολείπονται εἰς αὐτὸν μεταξὺ τῆς ἀπελπισίας καὶ τοῦ θανάτου.

Buffon — Μ. Ν. Ἀναιρούση.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ
ΚΑΚΟ ΜΑΤΙ

(Συνέχεια)

Τὴν ἄλλη μέρα ἀπὸ τὴ σκηνὴ τοῦ περιβολιοῦ ἡ Ἀλίκη, ἡ ὁποία δὲν πέρασε καλὴ νύχτα, ξύπνησε κουρασμένη, δὲν αἰσθάνουνταν κανένα πόνο καὶ ὅμως δὲν ἤτανε καλά· ἐζήτησε ἕνα κλοβέπτη ἀπὸ τὴ Βισέ, ἤτανε κάτασπρη, μονάχα δύο τριανταφυλλιὰ σημάδια φαινουνταν στὰ μάγουλά της, τὰ μάτια της λάμπανε ἀπὸ τὸν πυρετὸ καὶ τὰ χείλη της εἴχανε χάσει τὸ ὡραῖο χρῶμά τους.

Σηκώθηκε φόρεσε μιὰ ρόμπα ἀπὸ ἄσπρο κασμίρι ἔρριξε μιὰ σάρπα ἀπὸ γάζα στὰ μκλιά της, γιατί ἄν καὶ ἔκανε πολὺ ζέστη ἐκείνη ἐκρύονε λιγάκι, —καὶ βγῆκε στὴ ταράτσα τὴ συνειθισμένη ὥρα, γιὰ νὰ μὴ φοβηθῇ ὁ θεῖός της πῶς; ἤτονε ἀρρωστη. Μόλις ἄγγιξε τὸ πρόγευμα καὶ ἔπειτα μὲ τὴν πρόφαση πῶς τὴν πείραζε τὸ πολὺ φῶς· πῆγε στὴν κάμαρά της βεβαιόνοντας; τὸ θεῖό της πῶς ἤτανε λαμπρὰ στὴν ὑγεία της· ὁ θεῖος ἔμεινε μόνος βυθισμένος σὲ μελαγχολικὲς σκέψεις τὶς ὁποίες διέκοψεν ἡ Βισὲ ἀναγγέλοντας τὸν κόντε Ἀλταβίβα.

Κύριε Ward, εἶπε ὁ κόντες ἔπειτα ἀπὸ τοὺς πρώτους χαιρετισμοὺς, σκεφθήκατε γιὰ τὴ πρότασή ποῦ σᾶς ἔκανα πρὸ ἡμερῶν;

— Σκέφτηκα, ἀλλὰ ξέρετε ὁ κ. Ἀσπρομὸν ἔχει τὸ λόγο μου.

— Βέβαια, μὰ ὑτάρχουνε περιστάσεις ποῦ ὁ λόγος πέρνεται πίσω, ὅταν ὁ ἄνθρωπος στὸν ὁποῖον τὸν ἔδωκαν γιὰ τὸν ἕνα λόγο ἢ τὸν ἄλλο δὲν εἶνε ὅπως τὸν νομίζαν.

— Κόντε, μιλήσατε ποιό καθαρά.

— Ἔπειτα ἀπὸ τὴν προχθεσινὴν ὁμιλία μας νομίζω πῶς μὲ καταλαβαίνετε ἀρκετά. Ἂν πάρετε τὸν λόγον σας ἀπὸ τὸν κ. Ἀσπρομόν, θὰ μὲ δεχθῆτε γιὰ γαμπρό;

— Ἐγὼ βέβαια, ἀλλὰ δὲν εἶνε πολὺ βέβιο καὶ γιὰ τὴν μὶς Ward.

— Θέλετε νὰ πεθάνῃ ἡ ἀνεψιά σας; εἶπε ὁ Ἀλταβίβα μὲ συγκινηση καὶ σοβαρότητα.

— Δι' ὄνομα Θεοῦ! νὰ πεθάνῃ ἡ ἀνεψιά μου· εἶπεν ὁ κ. Ward μὲ τρόμο καὶ σηκώθηκε ἐπάνω. Ἡ ἀνεψιά μου εἶνε λοιπὸν ἐπικίνδυνα ἄρρωστη;

— Μὴν ταράζεστε ἔτσι μυλόρδε, ἡ μὶς Ἀλίκη μπορεῖ νὰ ζήσῃ καὶ πολὺ καιρὸ μάλιστα Ἀλλὰ μὲ μιὰ συμφωνία νὰ μὴ ξαναδῇ τὸν κ. Ἀσπρομόν.

— Ἀ! νὰ πάλι τὸ μάτιασμα ποῦ παρουσιάζεται στὴ μέση· κατὰ δυστυχία ἡ μὶς Ἀλίκη δὲν πιστεύει σ' αὐτό.

— Ἀκοῦστέ με, εἶπε σοβαρῶς ὁ κ. Ἀλταβίβα. Ὅταν εἶδα γιὰ πρώτη φορὰ τὴν μὶς Ἀλίκη καὶ αἰστάνθηκα γιὰ αὐτὴν τόσην συμπάθειαν, ἐκεῖνο ποῦ μοῦ ἔκανε περισσότερο ἐντύπωση ἤτανε ἡ καλή της ὑγεία, μαζὶ μὲ τὴν ὀμορφιὰ, καὶ τώρα δὲν παρατηρεῖτε πῶς ἡ ὀμορφιά της ἔγινε ἀσθενική; πῶς χάνεται ὅ,τι εἶχε τὸ ἀνθρώπινο καὶ μένει μονάχα μιὰ μορφὴ ἀγγελικὴ, πρᾶμα ποῦ δὲν μ' ἀρέσει νὰ βλέπω στὶς νέες τῆς γῆς;

— Ὅλ' αὐτὰ ποῦ λέτε εἶνε ἀληθινά.

— Δὲν τέλειωσα· ἡ ὑγεία τῆς μὶς Ward στὴν Ἀγγλία πρὶν νὰ ἔρθῃ ὁ κ. Ἀσπρομόν, σᾶς εἶχε ἀνησυχήσει;

— Ποτέ, ἤτανε πάντα φρέσκα καὶ εὔθυμη.

— Βλέπετε λοιπὸν πῶς ὁ ἐρχομός τοῦ κ. Ἀσπρομόν συμπίπτει μὲ τὴν ἀρρώστια τῆς μὶς Ἀλίκης; Δὲν ἔχω κανένα δικαίωμα στὴν ἀνεψιά σας, θὰ προσπαθήσω ὅμως νὰ τὴν σώσω. Μὴν φοβεῖσθε σκάνδαλο, μόνον ἐπιτρέψατέ μου νὰ μὴ πῶ τίποτα γιὰ τὸ σχέδιό μου.

— Λοιπὸν ἀγαπᾶτε πολὺ τὴν ἀνεψιά μου; εἶπεν ὁ κ. Ward.

— Ναί, ἀφοῦ τὴν ἀγαπῶ χωρὶς ἐλπιδα, ἀλλὰ μοῦ δίνετε τὴν ἄδεια νὰ ἐνεργήσω;

— Εἶστε φοβερός ἄνθρωπος κόντε Ἀλταβίβα· λοιπόν, προσπαθήσατε νὰ σώσετε τὴν Ἀλίκη ὅπως σκέπτεστε. Πάντοτε θὰ τό εὕρω πολὺ καλὸ ὅ,τι καὶ ἂν κάμετε. Ὁ κόμης σηκώθηκε χαιρέτησε καὶ ἔφυγε. Διέταξε τὸν ἀμαξᾶ του νὰ τὸν πάῃ στὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ρώμης.

Ὁ Παῦλος μὲ τοὺς ἀγκώνους πάνω στὸ τραπέζι μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὰ χέρια του, ἦτανε βυθισμένος σὲ λυπητερὲς σκέψεις. Ὁ Πάδυ τὸν διέκοψε φένοντας τὸ μπιλιέττο τοῦ κόντε Ἀλταβίβα.

— Ὁ κόμης Ἀλταβίβα τί νὰ μὲ θέλει; πέστου νὰ ἔρθῃ μέσα.

Ὅταν ὁ κόντες μτῆκε, ὁ Παῦλος εἶχε πάρει ὕφος ἐντελῶς ἡσύχου ἀνθρώπου. Μὲ εὐγένειαν ἔδειξε στὸν Ἀλταβίβα ἕνα κάθισμα καὶ κάθισε καὶ αὐτός, κυττάζοντας τὸν ἀπέναντί του.

— Κύριε, ἄρχισεν ὁ κόντες, παίζοντος μὲ τὰ μπρελὸκ τοῦ ρολογιοῦ του, αὐτὸ ποῦ ἔχω νὰ σᾶς πῶ εἶνε τόσο παράξενο, τόσο ἀνάρμοστο ποῦ ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ μὲ πετάξετε ἀπὸ τὸ παράθυρο. Μὴν τὸ κάμετε ὅμως γιατὶ εἶμαι ἕτοιμος νὰ σᾶς δώσω λόγο σὰν εὐγενὴς ἄνθρωπος.

— Ἀκούω, κύριε, καὶ περιμένω νὰ κάνω χρήση τῆς προσφορᾶς σας, ἂν δὲν μ' ἀρέσουν τὰ λόγια σας.

— Ἔχετε κακὸ μάτι!

Στὰ λόγια αὐτὰ ὁ κ. Ἀσπρομόν ἔγεινε κατακίτρινος, καὶ τέτοια ἔκφρση φοβερὴ ἔλαβε τὸ πρόσωπό του, ποῦ ὁ Ἀλταβίβα ὅσο γενναῖος καὶ ἂν ἤτανε ἔπιασε ἕνα ἀπὸ κοραλένια κέρατα ποῦ κρέμουνταν στὸ ρολόϊ του

— Νομίζετε, πῶς θὰ ἔκανα, ἐξακολούθησε ὁ κόμης, σ' ἕναν εὐγενῆ τὴν προσβολὴ αὐτή, ἡ ὁποία δὲν πλένεται παρὰ μὲ αἷμα, ἂν δὲν εἶχα σπουδκία αἰτία; Ἀγαπῶ τὴν μὶς Ward.

— Τί μ' ἐνδιαφέρει;

— Αὐτὸ βέβαια σᾶς ἐνδιαφέρει πολὺ λίγο, γιατὶ σᾶς ἀγαπᾷ, ἀλλ' ἐγὼ ὁ κόμης Ἀλταβίβα σᾶς ἀπαγορεύω νὰ τὴν ξαναδῆτε.

— Δὲν συνειθίζω νὰ δέχωμαι διαταγὰς ἀπὸ σᾶς.

— Τὸ γνωρίζω καὶ δὲν ἐλπίζω νὰ μὲ ὑπακούσητε.

— Τότε διατὶ τὸ κάνετε; εἶπε ὁ Παῦλος.

— Διότι ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ βλέμμα σας θανατώνει τὴν μὶς Ward δὲν ἔχω ἄλλο μέσο νὰ ἐμποδίσω αὐτὸ παρὰ νὰ ζητήσω νὰ χτυπηθῶ μαζῆ σας.

Ἐνῶ ὁ κόντες Ἀλταβίβα μιλοῦσε, ὁ Παῦλος συλλογίζουνταν καὶ αἰσθάνουνταν μυστικὴ φρίκη· εἶχε πραγματικὰ τὴν διαβολικὴν αὐτὴ δύναμη καὶ ὁ κακὸς ἄγγελος; κύτταξε μέσα ἀπὸ τὰ μάτια του! ἐσπερνε παντοῦ τὴν καταστροφήν, ἡ ἀγάπη του ἔδινε τὸ θάνατο! γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐσαλεύτηκε τὸ μυαλό του.

— Κόντε, λόγῳ τιμῆς, πιστεύετε ὅ,τι λέτε; εἶπεν ὁ κ Ἀσπρομόν ἔπειτα ἀπὸ μικρὴ σιωπή

— Τὸ πιστεύω.

— Κύριε σᾶς βεβαιῶ ὅτι δὲν θὰ ξαναδῶ τὴν μὶς Ward.

— Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἐμποδίσω διὰ τῆς βίας, ἀλλὰ θὰ σᾶς δῶ πολὺ εὐχαρίστως αὔριο στὶς ἕξη τὸ πρωϊ, στὰ ἐρείπια τῆς Πομπηΐας, στὴν σάλα τοῦ λουτροῦ· τί ὅπλο προτιμᾶτε σπαθὶ ἢ πιστόλι;

— Θὰ μονομαχήσωμεν μὲ μαχαῖρι καὶ τὰ μάτια δεμένα, χωρισμένοι ἀπὸ ἕνα μαντύλι ποῦ θὰ κρατοῦμε τὶς ἄκρες. Πρέπει νὰ κάνουμε ἴσια τὴν τύχην· ἔχω κακὸ μάτι, μπορῶ νὰ σᾶς σκοτώσω καὶ μονάχα ἂν σᾶς κυττάξω, κύριε κόμη.

Ὁ κ. Ἀσπρομὸν γελῶντας ἄνοιξε μιὰ πόρτα καὶ ἔφυγε.

XII

Ἡ Ἀλίκη ἤτανε ξαπλωμένη, μέσα σὲ μιὰ σάλλα τοῦ κάτω πατώματος, κοντὰ στὸ παράθυρο. Ἕνα βιβλίο ποῦ εἶχε ἀρχίσει νὰ διαβάζῃ βρίσκουνταν χάμου, αἰσθάνουνταν τὴν σχεδὸν εὐχάριστη κούραση ποῦ μένει ἀπὸ τὸν πυρετὸ, καὶ καταγίνουνταν νὰ τρώῃ τὰ φύλλα ἀπὸ τὰ λεμονάνθια ποῦ ἔπεφταν ἀπὸ ἕνα κλαρὶ ποῦ ἔμπαινε ἀπὸ τὸ παράθυρο. Συλλογίζουνταν τὸν κ. Ἀσπρομόν καὶ ἂν θὰ ζοῦσε γιὰ νὰ γίνῃ γυναῖκά του ὄχι πῶς πίστευε τὸ κακὸ μάτι, ἀλλ' εἶχε τόσο πένθιμα προαισθήματα καὶ ἐκείνη τὴ νύχτα εἶχε δεῖ ἕνα ὄνειρο ποῦ δὲν μποροῦσε νὰ τό ξεχάσῃ.

Τῆς εἶχε παρουσιαστῆ ἡ μητέρα της ὅπως τὴν ἔβλεπε ζωγραφισμένη σὲ μιὰ εἰκόνα ποῦ εἶχε, γιατὶ δὲν τὴν εἶχε ποτὲ γνωρίσει, κάτασπρα ντυμένη καὶ μὲ μιὰ λεπτὴ χρυσῆ ἁλυσσίδα στὸ λαιμό.

Ἀγάπη ἀνακατεμένη μὲ φόβο ἔκανε νὰ πάλῃ τὸ στῆθος τῆς Ἀλίκης. Ἤθελε νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃ ἀλλὰ τὰ χέρια της ἀπὸ τὸν ὕπνο ἤτανε βαρειὰ σὰν μολύβι· προσπαθοῦσε νὰ τῆς μιλήσῃ, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε. Ἡ σκιὰ ἐπλησίασε καὶ ἀφοῦ ἀκούμπισε τὰ τριανταφυλλα ποῦ κρατοῦσε πάνω στὸ τραπέζι, γονάτισε κοντὰ στὸ κρεββάτι καὶ ἔβαλε τὸ κεφάλι της πάνω στὸ στῆθος τῆς Ἀλίκης, καὶ ἄκουγε τὴν ἀναπνοή της καὶ μέτραγε τοὺς χτύπους τῆς καρδίας της· τὸ κρύο μάγουλο τῆς σκιᾶς ἔκανε φρίκη στὴ νέα.

Ἔπειτα σηκώθηκε τὴν κύτταξε μὲ λύπη καὶ μετοῦντας τὰ φύλλα τοῦ τριαντάφυλλου εἶπε. «Δὲν εἶνε πλέον παρὰ ἕνα». Ἔπειτα ὅλα συγγίστηκαν καὶ ὅταν ξύπνησε ἡ Ἀλίκη εἶχε ἀκόμη τὴ μελαγχολία τοῦ ὀνείρου.

Ἡ ὥρα τῆς βίζιτας τοῦ κ. Ἀσπρομὸν πλησίαζε ἡ μὶς Ward ἔκανε μεγάλη προσπάθεια νὰ φανῇ ἥσυχη· διώρθωσε λίγο τὴν τουαλέττα της καὶ πῆρε τὸ βιβλίο της.

Ὁ Παῦλος μπῆκε· καὶ τὸν ἐδέχτηκε μὲ χαρὰ μὴ θέλοντας νὰ τὸν λυπήσῃ ποῦ τὴν εὕρισκε πλαγιασμένη.

— Δὲν εἶστε ἐλπίζω σοβαρὰ ἄρρωστη, τῆς εἶπε, καθίζοντας.

— Ὤ! δὲν εἶνε τίποτα, λιγάκι κουρασμένη μονάχα. θὰ δεῖτε τί καλὰ ποῦ θὰ εἶμαι στὴν Ἀγγλία, τώρα ποῦ εἶμαι δυνατὴ θὰ τραβῶ καὶ ἐγὼ κουπί.

Ἐνῶ ἔλεγε αὐτὰ δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ ἕνα μικρὸ βήχα. Ὁ κ. Ἀσπρομὸν κιτρίνισε καὶ γύρισε τὰ μάτια.

Παῦλε, δὲν σοῦ χάρισα ποτὲ τίποτα, εἶπε ἡ Ἀλίκη, βγάζοντας ἀπὸ τὸ δάκτυλό της ἕνα ἁπλὸ χρυσὸ δαχτυλίδι, πάρε αὐτὸ καὶ φόρεσέ το γιὰ ἐνθύμισή. Χαῖρε· εἶμαι λιγάκι κουρασμένη καὶ θέλω νὰ κοιμηθῶ. ἔλα νὰ μὲ δῇς αὔριο.

Ὁ Παῦλος γύρισε στὸ ξενοδοχεῖο καταλυπημένος. ἔγραψε μερικὰ γράμματα, ἔκαμε τὴ διαθήκη του, μὲ τὴν ὁποῖα ἄφησε ὅλη τὴν περιουσία του στὴν Ἀλίκη, ἐκτὸς ἕνα μικρὸ ποσὸν στὸν Πάδυ Ἔπειτα ἄνοιξε ἕνα κουτὶ ποῦ εἶχε τὰ ὅπλα του διάλεξε δύο ὅμοια στιλέτα, ἔπειτα πῆρε καὶ τρία μαντύλια καὶ τὰ ἔκαμε ἕνα πακέτο.

Εἰδοποίησε τὸν ἀμαξᾶ του νὰ εἶνε ἕτοιμος πολὺ πρωΐ, γιὰ μιὰ ἐκδρομή, καὶ εἶπε πέφτοντας μὲ τὰ ροῦχα στὸ κρεββάτι:

— Ἂς δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ εἶνε γιὰ μένα ἡ μονομαχία αὐτὴ ὀλέθρια. Ἂν σκοτωθῶ ἡ Ἀλίκη θὰ σωθῇ.

XIII

Ἡ Πομπηΐα δὲν ξυπνᾶ πρωϊ καὶ ὅταν ὁ Παῦλος ἔφτασε πρῶτος ἐκεῖ ὅλα ἤτανε ἥσυχα. Προχώρησε ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ ἐρείπια καὶ ἔφτασε στὴν σάλλα τοῦ λουτροῦ,

Ἔπειτα ἀπὸ λίγα λεπτὰ ἦρθε καὶ ὁ κόντες, κρατῶντας στὸ χέρι ἕνα κουτὶ μὲ πιστόλια καὶ δυὸ σπαθιὰ μαζῆ δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψῃ ὅτι ὅσα τοῦ εἶχε προτείνει ὁ Παῦλος ἤτανε σοβαρά.

— Τὶ νὰ τὰ κάμωμε αὐτά; εἶπε ὁ Παῦλος, δὲν συμφωνήσαμε ἄλλο εἶδος μονομαχίας·

— Βέβαια, ἀλλὰ νόμιζα πῶς ἀλλάξατε ἴσως γνώμη, ποτὲ δὲν χτυπήθηκε κανεὶς ἔτσι.

— Ἡ ἐπιτηδιότητά μας εἶνε ἡ ἴδια, ἀπὸ τὴ θέση μου ἔχω πολλὰ ὑπὲρ ἐμοῦ, εἶπε ὁ Παῦλος μὲ πικρὸ γέλοιο, δὲν θέλω νὰ καταχραστῶ Νὰ δοῦ στιλέτα πῦ ἔφερα καὶ τρία μανδύλια εἶνε ἀρκετὰ χοντρὰ ὥστε τὸ βλέμμά μου νὰ μὴ μπορῇ νὰ περάσῃ.

Ὁ κόμης Ἀλταβίβα ἔκαμε σημεῖο πῶς παραδέχεται,

— Δὲν ἔχουμε μάρτυρες εἶπε ὁ Παῦλος, καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ μας δὲν πρέπει νὰ βγῇ ζωντανὸς ἀπὸ ἐδῶ. Ἂς γράψουμε καθένας ἀπὸ ἕνα μπιλιέττο γιὰ νὰ βεβαιώνουμε τὴν ἀλήθειά τῆς μονομαχίας ἐκεῖνος ποῦ θὰ νικήσῃ θὰ τὸ βάνῃ πάνω στὸ στῆθος τοῦ σκοτωμένου.

Καλὴ προφύλαξη, εἶπε μὲ χαμόγελο ὁ Ναπολιτάνος ἐνῶ ἔγραφε κάτι στὸ σημειωματάριο τοῦ Παύλου, ὁ ὁποῖος ἔκαμε τὸ ἴδιο στὸ σημειωματάριο τοῦ κόντε Ἀλταβίβα.

Ἔπειτα ἔβγαλαν τὰ σακκάκια τους ἔδεσαν τὰ μάτια τους πῆραν τὰ δύο στιλέτα καὶ ἔπιασαν τὶς δύο ἄκρες τοῦ μαντυλιοῦ.

— Εἶσθε ἕτοιμος; εἶπε ὁ Ἀσπραμόνι

—Ναί, ἀπεκρίθηκε, ὁ κόντες μὲ φωνὴ ἐντελῶς ἥσυχη,

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

Γ'.

Πλὴν τῆς τάξεως τῶν γυναικῶν τῆς Παπικῆς ἀριστοκρατίας, πλὴν τῆς τάξεως τῶν εὐγενῶν τοῦ νέου πολιτικοῦ καθεστῶτος, ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη ἀριστοκρατία γυναικῶν εἰς Ρώμην, ἡ ὁποία μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχῃ τίτλους, κερδισθέντας εἰς τοὺς ἐμφυλίους σπαραγμοὺς τῶν Ἰταλικῶν φυλῶν καὶ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν κομμάτων, δὲν εἶναι διὰ τοῦτο ὀλιγώτερον ἀριστοκρατικὴ τῶν ἄλλων.

Νομίζω μάλιστα ὅτι ἡ ἀληθής, ἡ μεγάλη, ἡ ἐπίσημος ἀριστοκρατία εἶναι αὐτή. Ἂν καὶ ἀρχίζουν αὐταὶ μόναι καὶ πρῶται τὴν σελίδα τοῦ γενεαλογικοῦ των δένδρου, ὅμως καὶ συντελοῦν εἰς ἐξύψωσιν τοῦ γοήτρου τοῦ ἔθνους των καὶ εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν ἐξασκοῦν ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς προόδου τῆς χώρας των.

Αὐταὶ εἶναι αἱ γυναῖκες τοῦ πνεύματος, αἱ γυναῖκες τῶν εὐγενῶν καὶ ὡραίων αἰσθημάτων, αἱ γυναῖκες μιᾶς δράσεως προοδευτικῆς καὶ φιλανθρωπικῆς ὑπεροχοῦ.

Οὔτε ἡ ἐποχὴ τῆς εἰς Ρώμην τελευταίας διαμονῆς μου οὔτε ὁ σκοπὸς τοῦ ταξειδίου μου ἦτο νὰ συνάψω γνωριμίας καὶ σχέσεις μετὰ τῶν κυριῶν τῶν πρωταγωνιστουσῶν ἐκεῖ εἴς τε τὰ γράμματα, τὴν φιλολογίαν καὶ τὴν προοδευτικὴν ἐν γένει κίνησιν.

Φεύγουσα διὰ ἕνα ἢ δύο μῆνας τοῦ ἔτους τοιοῦτο ἀκριβῶς κέντρον ἀσχολιῶν, ἔχουσα ἀνάγκην ψυχαγωγίας δια-

φόρου, κάθε ἄλλο ἐπιδιώκω ἢ ἐπέκτασιν τοῦ κύκλου τῶν τοιαύτης φύσεως πολυπληθῶν ἤδη σχέσεών μου.

Ἀλλ' ὅμως τυχαίως ὅλως καὶ εἰς ἐπίσκεψιν πρὸς ἐκτέλεσιν καθήκοντος συγγενικοῦ, πολὺ εὐκρέστου, ὀφείλω τὴν γνωριμίαν μιᾶς καὶ μόνης γυναικός, ἡ ὁποία συνοψίζει ἐν ἑαυτῇ ὅλους τοὺς τίτλους τῆς ἀριστοκρατίδος τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας.

Παρ' αὐτῆς ἔμαθον ἐντὸς μιᾶς ὥρας ὅλην τὴν δρᾶσιν τῶν συγχρόνων τῆς Ρώμης κυριῶν, δρᾶσιν πνευματικήν, δρᾶσιν ἐργασίας, δρᾶσιν φιλανθρωπίας ἀθορύβου, δρᾶσιν προόδου, μὴ ἀποκλείουσαν καμμίαν ἐκ τῶν νέων ἰδεῶν, κατὰ τῶν ὁποίων τόσον ἀμείλικτος διώκτης ἔχει κηρυχθῇ ὁ κλῆρος.

Φαίνεται ὅτι καὶ ἐκεῖ αἱ καθημεριναὶ ἀνάγκαι τῆς ζωῆς καὶ αἱ καθημεριναὶ ἀδικίαι τοῦ νόμου εἶχαν ὡς φυσικὴν συνέπειαν τὴν ἐξέγερσιν τῶν γυναικῶν ὑπὲρ τοῦ πάσχοντος φύλου των. Ἓν κήρυγμα μιᾶς Ἀμερικανίδος, κήρυγμα λογικὸν καὶ ὀρθόν, συνεπῶς πειστικὸν ἤρκεσεν ὅπως ὅλαι αἱ δυνάμεναι ἑνωθῶσι, συνδεθῶσιν εἰς ἕνα Σύνδεσμον ἐθνικόν, ἐπιληφθέντα ἀμέσως παντὸς ζητήματος, ἀναγομένου εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν γυναικῶν.

Ἡ κ. Δώρα Μελαγάρη, πρωταγωνίστρια εἰς τὸν Σύνδεσμον τοῦτον εἶναι συγχρόνως καὶ μαχητὴς τοῦ καλάμου ἰσχυρός, συγγραφεὺς πολλῶν φιλολογικῶν ἔργων, ἀνταποκρίτρια εἰς Ρώμην τοῦ *Χρόνου* τῶν Παρισίων, ἠθογράφος, φιλόσοφος, ψυχολόγος καὶ ἠθικολόγος ἐνταυτῷ ἐκ τῶν διακεκριμμένων τῆς Ἰταλίας.

Γυνὴ μέσης ἡλικίας, κόρη ἀνδρός, ὁ ὁποῖος ἐχρημάτισεν ἄλλοτε ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, συμπαθὴς τὴν φυσιογνωμίαν, γυνὴ τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ κόσμου συγχρόνως, ὁμιλοῦσα καὶ γράφουσα τὴν γαλλικήν, ὡς μητρικήν της γλῶσσαν—πλεῖστα τῶν μυθιστορημάτων της ἐγράφησαν γαλλιστί—εἶναι τέλειος τύπος τῆς καλῆς ἀριστοκρατίδος, ἐκείνης, ἡ ὁποία ἔχει συναίσθησιν καὶ ἀντίληψιν τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ὡραίας καὶ εὐγενοῦς γυναικείας ἀποστολῆς.

Καὶ ἐνῷ ἐκεῖ εἰς τὴν ὡραίαν αὔθουσαν τῆς κ. Φαλόκου, ἡ ὁποία ἂν καὶ ἐκτὸς πάσης δράσεως ἕνεκα τῆς ἡλικίας καὶ τῆς πασχούσης ὑγείας της, εἶναι ὅμως κυρία ὑπερόχου μορφώσεως—συνομιλούσαμεν περὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων καὶ ἀντηλλάσσαμεν σκέψεις καὶ ἰδέας κοινὰς εἰς τὰς γυναῖκας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδιᾶς, χωρὶς νὰ τὸ θέλω ἔκαμνα τὴν σύγκρισιν μὲ τὰς πεπλοφόρους κομήσσας καὶ μαρκησίας τοῦ ἁγίου Πέτρου. Καὶ μὲ ἀπεζημίωσεν ἀπὸ τὰς ἐντυπώσεις μου ἐκ τῶν γυναικῶν αὐτῶν ἡ ἤρεμος καὶ γλυκεῖα συνομιλία τῆς γηραιᾶς οἰκοδεσποίνης, καὶ ἡ ἐνημερότης της ἐπὶ παντὸς ζητήματος φιλολογικοῦ ἢ κοινωνικοῦ καὶ ἡ ἁβρότης τῶν τρόπων της καὶ τὸ τάκτ της εἰς τὰς ἐλαχίστας ἀποχρώσεις, ἐνῷ ἐκίνησε τὸν θαυμασμόν μου ἡ πολυμάθεια καὶ ἡ καλλιέπεια τῆς φίλης της συγγραφέως.

Ἀνακωροῦσα εἶχα κατληφθῇ ἀπὸ ἓν αἴσθημα ἀνακουφίσεως καὶ χαρᾶς Εἶχα σχηματίσει τὴν βεβαιότητα ὅτι ἂν αἱ μεγάλαι Ρωμαῖαι ἀριστοκρατίδες τῆς περιωπῆς τῆς Vittoria Colonna ἐξέλιπαν, τὴν θέσιν των ὅμως δὲν ἀφῆκαν κενὴν καὶ χηρεύουσαν. Νέα γενεὰ γυναικῶν θὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον ἐκείνων, μακρὰν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιρροῆς, μακρὰν ἴσως τῶν πολὺ μεγάλων καὶ ἐνδόξων ὀνομάτων, ἀλλ' ὑπὸ ἰδιαιτέραν ἀκτῖνα κοινωνικοῦ ὁρίζοντος, ἐξ ἧς ἡ ἐπὶ τῶν πολλῶν ἐπιρροή των θὰ εἶναι ἀναντιρρήτως εὐεργετικωτέρα.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Ἀφλαδάκια γλυκόν. 1 ὀκ. ἀχλαδάκια 1 ὀκὰ ζάχαριν.—

Ἀφοῦ καθαρισθῶσι τὰ ἀχλαδάκια ἔξωθεν καὶ ἔσωθεν διὰ νὰ μὴ μείνουν σπόροι, τὰ βάλετε μὲ τρία ποτήρια νερὸν εἰς τὴν φωτιὰν ὁμοῦ μὲ τὴν ζάχαριν, καὶ βράζουν ἕως ὅτου δέσουν. Κατὰ τὴν βράσιν προσθέτετε ὀλίγην κανέλλαν καὶ ἓν τουλπανάκι μὲ ὀλίγα γαρόφαλα. Τὴν ἑπομένην τὸ ξαναδένετε διότι χύνει νερόν.

Ὑδύποτον βυσσίνου $1^1/_2$ ὀκ. βύσσινον $1^1/_2$ ὀκ. ζάχαρι, 1 ὀκ. ροῦμι, ἢ κρανιάκ.

Ἀφοῦ καθαρίσετε τὰ βύσσινα ἀπὸ τὰ ριζάκια των καὶ τὰ πλύνετε τὰ βάλλετε εἰς μίαν πλατύστομον φιάλην μὲ τὴ ζάχαρι ψιλοκοπανισμένην καὶ τὰ ἀφίνετε εἰς τὸν ἥλιον ἐπὶ 10 ἡμέρας. Κατόπιν ρίπτετε τὸ ροῦμι, καὶ τὰ ἀφίνετε ἕως ὅτου σᾶς χρειασθῇ Προσθέτετε, ἐὰν θέλετε καὶ ὀλίγα κουκούτσια βερυκόκου διὰ τὴν ὀσμήν.

ΛΑΡΥΓΓΙΚΑΙ ΩΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΡΙΝΙΚΑΙ ΝΟΣΟΙ

Ὁ ὑφηγητὴς τῆς λαρυγγολογίας ὠτολογίας καὶ ρινολογίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ κ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΥΤΑΡΙΟΛΟΣ

σπουδάσας εἰδικῶς ἐπὶ τετραετίαν τοὐλάχιστον κλάδους ἐν ταῖς διασημοτέραις κλινικαῖς καὶ νοσοκομείοις Βιέννης, Παρισίων, Βερολίνου, Λονδίνου καὶ Βρυξελλῶν, ἐφαρμόζει τὰς νεωτάτας καὶ ριζικὰς καλουμένας θεραπευτικὰς μεθόδους. Ἐγχειρήσεις ἀναίμακτοι καὶ ὅλως ἀνώδυνοι.

27 Ὁδὸς Πανεπιστημίου 27
Ὧραι ἐπισκέψεως 9—11 καὶ 3—5 1]2.

ΤΟ ΓΝΩΣΤΟΝ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ ΤΗΣ Β. ΑΥΛΗΣ

ΜΙΧ. Χ. ΑΡΝΙΩΤΟΥ

Ἐκτελεῖ καλλιτεχνικὰς βιβλιοδετικὰς ἐργασίας διαφόρων ἐπιστημονικῶν βιβλίων.

Λευκώματα μὲ περιθόρια

Γραμμογραφήσεις κατὰ ὑποδειχθὲν σχέδιον ἐμπορικὰ βιβλία καθὼς καὶ ἡμερολόγια Ἀγγλοαμερικανικοῦ συστήματος.

Χρύσωσις ταινιῶν καὶ ἐτικετῶν. κ. λ.

Ἐργασία ἐκτὸς συναγωνισμοῦ καὶ ἐγκυημένη.

Ὁδὸς ὀφθαλματρείου ἀριθ. 9. Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου.

Ἡ Ἰατρὸς κ. Ἀνθὴ Βασιλειάδου μαιευτὴρ καὶ γυναικολόγος τῆς Maternité τῶν Παρισίων ἀναλαμβάνει πᾶσαν γυναικολογικὴν καὶ μαιευτικὴν θεραπείαν. Δέχεται ἀσθενεῖς εἰς τὴν οἰκίαν της κατὰ τὰς μεταμεσημβρινὰς ὥρας Ὁδὸς Διδότου ἀριθ. 19

ΤΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Τώρα μὲ τὸ θέρος τὰ ἀνοικτὰ ὑποδήματα καὶ σκαρπίνια καὶ γοβάκια διαδέχονται τὴς μαῦρες μπότες τοῦ χειμῶνος. Φέτος ἐξαιρετικῶς μετεβλήθησαν τὰ σχήματα τῶν θερινῶν ὑποδημάτων, ὡς καὶ τὰ χρώματα τῶν λειπῶν πετσιῶν. Περιττὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι ὅλα τὰ εἴδη τῶν θερινῶν νεωτερισμῶν ἔφερε καὶ πάλιν πρῶτος καὶ μόνος ὁ Τσάμης, ὁ μόνος τῶν ὡραίων καὶ στερεῶν ὑποδημάτων κατασκευαστής, ὁ ὁποῖος μὲ τὸν ἐπὶ τόσα ἔτη διευθύνοντα τὸ τεχνικὸν μέρος τῆς ἐργασίας του κ. Γ. Μανιὸν κατέστησαν οἱ ἀπαράμιλλοι καλλιτέχναι τῆς τε ἀνδρικῆς καὶ γυναικείας ὑποδήσεως.